

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Molnár János
felelős szerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

A parlamenti helyzet.

— dec. 13.

(—r.) Elkeseredve tekint a nemzet arra a felfordulásra, mely hetek óta uralja a parlamentet. Az izgatottság nap-nap után nő, a tétlenül szemlélő nemzet, mely megszokta már, hogy a politikával csak képviselői törődjenek, maga kezd működni az egész ország területén. Ugylátszik elérkezett az ideje annak, hogy a nemzet véleményének törvényes uton kifejezést adjon s új választások útján döntse el a parlamentben dülő, eredménytelen küzdelmet.

Mi és mindazok, kiknek eleveit lapunk e vidéken képviseli, szintén óhajtván óhajtván, hogy végre valahára béke létesüljön parlamentünkben. Nap-nap után olvassuk törvénytudó férfiak tollából a véleményeket a mai helyzetre vonatkozólag s nem tudunk belőlük semmi határozott tanulságot levonni. De azt hisszük, fölösleges a parlamenti tárgyalások idejét véleményharcokkal elfecsérelni. Ebből a nemzetnek nagy haszna soha sem lesz. A sok törvénytárgyaló között el fog veszni maga a törvény is.

Mindenki tudja, hogy a november 18-iki események nem tör-

vénysértés útján folytak le. Ezt vitatni most már fölösleges. Rendkívüli körülmények rendkívüli eszközök használatára kényszerítették a kormányt, mely nem szívesen folyamodott az önmaga által sem dícsért megoldáshoz. Tennie kellett. Szabadságát megadta mindenkinek, senkit sem kényszerített arra, hogy kitartsa mellette azon az úton, amelyen járni kényszerül mindaddig, míg a béke létre nem jön. Az eljárás következményeit kész viselni, de bocsátotta s nyílt kérdés gyanánt hangoztatja ma is: tehetett-e másként az adott körülmények között?

S a nemzetnek lesz alkalma arra, hogy véleményének gyűlések tartásán kívül, választás útján is kifejezést adjon. A kormány kötelessége teljesítésének tudatában nyugodtan felelősséget vállalni a nemzetre. A képviselők bejárták az országot s tetteiket lelkiismeretük szerint okadatolták meg. A sajtó is megtette kötelességét a nemzet felvilágosítására s a mai nap dönti el parlamenti életünk közel-jövőjét.

Az elnapolás után újra megkezdte működését a képviselőház. Vajjon sikerül-e a béke, annak titka az ellenzék kezében van.

A kormány megteszi kötelességét, felhívja a házat, hogy a revízió előkészítésére bizottságot küldjön ki, előterjeszti az indennitást, az ujoncjutaléknak 1905-re való megszavazását, a horvát pénzügyi egyezményről szóló javaslatot. Az ellenzék magatartásától fog függeni a parlament munkaképessége és méltósága, amelyen szállingó hírek szerint a mai napon nem esekély esorbát szándékozik ütni az ellenzék, mely jogosnak tartja az erőszak fegyverét is, ha azt ő forgatja. Hiába, nálunk a kisebbség képviseli mindig az igazságot, az ítélt törvények felett s amit tesz, az mind jogos s a nemzeti akarat kizárólagos megnyilatkozása.

Az erőszak és nyers hatalom törvényt soha, csak önmagát teheti urrá. A kormány tudni fogja kötelességét, ha törvényes működését ilyen eszközökkel fogja meghusítani az ellenzék. A nemzet lát és hall s ítélni fog a törtenendők felett.

— dec. 13.

A főispáni szék betöltésére nézve pozitív értesüléseink még nincsenek; a kormány újabbán Szinyey Merse István volt sárosmegyei főispánnal folytat tárgyalásokat s valószínűleg neki fogja felajánlani a főispáni széket.

áll a mieinknek s főképp a budapestieknek, kik már nem egyszer kimutatták finom viselkedésükkel foguk fehérlését.

Az utcai élet korlátlanabb és szabadabb voltát Párizsban azt hiszem legjobban a diákság által tartott lármás menetek, u. n. „Vadronille“-ok mutatják, melyek szilajságainak a rendőrség ritkán vet gátat, jóllehet sokszor egy egész utca lakosságát nem hagyja aludni az éjjeli láрма és kiabálás. Helyén valónak találok itt felemlíteni ugyancsak e tény illusztrálására a július 14-iki nemzeti ünnepeket, melynek alkalmával 3 napon keresztül az utcákon táncolt boldogboldogtalan és a márciusi „Mi-Carénie“-t, melynek estélyén az egész kocsiközlekedés fel van függesztve, hogy a nagy boulevardok faburkolatán a konfettizés annál szabadabban folyhasson.

Londonban főképp az utcának egy szombatesti képe győz meg e szabadságról s egy ilyen napon az éjjeli 11—12 óráig is eltartó utcai vásár, az álnégerék tánca és éneke, de főképp az utcai orgona játék mindmegannyi eredeti típusai a londoni életnek és egy idegenre nézve érdekes látványosságot képeznek.

A „reklám“ mindkét város életében nagy szerepet játszik. S valóban

nehéz volna eldönteni, melyik várost illeti e tekintetben a babér. Mert a londoni utcák tetőtől talpig falragaszokkal bevont házaik és omnibuszai helyett, mely utóbbiakon a sok hirdetéstől az utirány feliratát is alig látja az ember, ott vannak a párizsi nagy boulevardok kigyulladó és vilamos lámpákkal megvilágított hirdetései, melyek már messziről magukra vonják az ember figyelmét. A párizsi reklám jelentőségét talán legjobban s leginkább illusztrálja a következő érdekes eset, melynek én is szemtanúja voltam s a melyről a német újságok annak idején nem egy gunyolódó megjegyzést tettek. Ugyanis az év március havának első napjaiban történt, hogy két párizsi vendéglős az akkori nagy marhavásáron egy-egy remek svájci marhát szerezvén be, konyhájuk jóságának hirdetésére ezen élő reklámmal szolgáltak, amennyiben az újonnan vett marhákát a járdára, közvetlen vendéglőjük bejárása elé állították ki és ott egy kisebb istállót rögtönözvén számokra 3—4 napon át a járókelők ezrei előtt etették és itatták a szegény állatokat! Történt pedig ez Párizs legszebb utcáján a „Boulevard St. Germain“-en!

Vissza térve Londonhoz, még pár eredeti intézményt említek fel e város jellemzése céljából. Ilyen az utcákon

JEGYZETEK

a hétről.

* Kazinczy-kör válságához.

Irodalmi életünk egy ismert alakjával volt alkalmunk beszélgetést folytatni, aki a Kazinczy-körben beállott azon sajnálatos eseményhez, mely szerint az irodalmi és történelmi szakválasztmány lemondott, a következő megszívlelendő megjegyzéseket fűzte:

— „Végtelen sajnálom, hogy az ujhelyi Kazinczy-kör, ez a feltétlenül nagyra hivatott s eddig is szép eredményeket elért irodalmi egyesület, mindjárt pályafutása kezdetén meg-rázkódtatásokat szenved, melyek bénítólag hathatnak további működésére. Tisztelem mindenki véleményét és méltányolni is tudok bizonyos szempontokat, de a legfőbb szempontot sohasem volna szabad elfeledni, és ez: közös erővel munkálkodjunk a nagy célok érdekében, mert a visszavonás mindig meggyengíti erőnket s elérhetetlenné teszi azt az ideális célt, melyet magunk elé tűztünk.

Ebből folyólag igen sajnálom, hogy az irodalmi választmány, melynek embereit nagyrabecsülöm, most a lemondó lépés megtételére határozta el magát s ez által a kör zavartalan működésében a hitet némileg megrendítette.

Ismétlem, én nem zárkozom el mereven ama kommentálás elől, mely a lemondást kíséri. De szomoruan látom, hogy itt még is csak oly fajta érzékenykedés vitte a döntő szerepet, aminek azon férfiak között, akik közéleti működést fejtenek ki, nem volna szabad szerepet játszani.

Mert mi történt? A Kazinczy-kör működését az újságok egész se-reg dícsérő jelzővel látták el. De akadt olyan hang is, amely nem feltétlen elragadtatással nyilatkozott a felolvasások minéműségéről. Hát ez nézet dolga. Nyilvános jellegű irodalmi társulattal szemben mindenki megalkot-

a vályuk és a kutak felállítása, mely utóbbiak kulcsa a közelben álló rendőrtől elkérhető és a faradt lovak bármikor megvitathatók. Ez emeletes omnibuszok nemcsak Londonnak, hanem Párizsnak is érdekességei s bár idomtalan kinézésük el nem tagadható azon előnyt nyújtják, hogy a magasan és fedetlen helyen ülőnek kilátása igen jó és hogy szabad levegőt szívhatsz az ember.

A londoni parkok örökzöld pázsitokkal és óriási terjedelműekkel egészen londoni különlegességet képeznek, mindenki mehet beléjük és játszhatik vagy feketik a zöld füre, anélkül, hogy valaki abban akadályozná! Egy-egy ünnepen illetve „Bank-holyday“-on 100 és 100,000 ember tölti bennök délutánját és estéjét!

A nyilvános olvasótermek és könyvtárak az u. n. „Public Library“-k alapítása egyik leghasznosabbika a londoni közérdekű intézményeknek. Ezek úgy szólván minden nagyobb városnegyedben feltalálhatók, teljesen ingyenesek és kivétel nélkül mindenki számára nyitva állanak. Bárki mehet beléjük s elolvashatja a nap eseményeit vagy kívánatra könyveket is vehet ki. Berendezésük kiváló s a legtöbbben nem csak angol, hanem külföldi újságok is találhatók. Ezen „Library“-k Párizsban az u. n. „Université“ vagy

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

London és Párizs.

A „Zemplén“ számára írta: ifj. Meczner Béla.
(Folytatás.)

A londoni rendőr beretvált arca és szálas termete, de kivált angol kalapja által egész más képet nyújt mint a szakállas párizsi rendőr; tekintélye oly nagy, hogy kard nélkül, minden fegyver nélkül jár kel az utcán s mégis, egy kézintése elegendő arra, hogy egy egész kocsi tömeget megállítson, sokszor csak azért, hogy egy nő az utca másik oldalára juthasson.

Csak így érthető, hogy ugyszólván egész kivételesen fordul elő elgázolás, dacára a rengeteg forgalomnak. A londoni rendőr örködése szüntelen. Ott láthatjuk nappal a kocsiközlekedés közepette valóságos karmester módjára dirigálva az óriási forgalmat, este pedig, amint lámpásával a kapuk alá s a boltok ablakszerű nyílásába („judas“) bevilágít meg tudandó, vajjon nem járnak-e ott avatatlan egyének.

Még egy tény legyen szabad megemlíteni e helyen: névleg, hogy udvariasság és készség tekintetében mindkét város rendőrsége jóval fölötte

hatja s megmondhatja a maga véleményét. Sokszor az ellentétes vélemények között irányítódik leghelyesebben a vezetés. A kritika szabad, ám hogy annak egy-két rosszaló, de nem rosszindulatu szavát a Kazinczykór el ne bírná, abban tisztelettel kételkedem.

Mi volna a magyar tudományos Akadémiából, ha az újságok minden támadása az egyes szakosztályok tömeges lemondását vonná maga után. Pedig az Akadémiát sokszor ugyan csak támadják a lapok a vaskalaposága miatt. S még sem mond ott le egy ember sem, akit hivatása s kötelessége oda láncol. S nem követeli, hogy az Akadémia az oltalmába vegye.

Nálunk, a vidéken, még nem szokták meg a szabad hangot. Egy-egy szabadabb megjegyzés mindjárt csorbát üt az érzékenységen. Pedig a közéleti tevékenységet nyomon kíséri a kritika. S ha egyszer-másszor túl is megy a határokon, sokszor ténnyel használ egy-egy kíméletlen hang, mint egy sereg mézédés jelző. Lám, én egyáltalában nem osztom a kifogásokat, amiket a Kazinczykór ellen felhoztak, de ime, életre, mozgásra, gondolkodásra serkentette az illetékes köröket. Végtelenül sajnós, hogy túlmenve a határokon, mindjárt leköszönéssel válaszolt a tisztelt szakválasztmány.

Legyenek megnyugodva az igen tisztelt szakválasztmányi tagok, itt bizalmatlanságról nem lehet szó, ilyesmit csak a túlzott érzékenykedés sugallhat Önöknek. Más panaszok már több jogosultsággal bírnak. Hogy a körnek megfelelő állandó helyisége nincs, az tényleg hiba. De azt már kevésbé tartom hibának, hogy a főtájká fővárosi felolvasásokat szerepeltetett. Az ilyesmi egy kezdő irodalmi kör tekintélyét felette emeli. Országos nevet ad neki. Megkedvelteti a közönséggel. Mindezek nagyszerű előnyök.

Látnivaló tehát, hogy nem lehet időszereinek tartanom a szakválasztmány lemondását. A bizalom irántuk rendületlen, maradjanak meg tehát pozíciójukban s közös erővel munkálkodjanak a bajok segítésén, a hiányok pótlásán. Inkább az egyéni érzékenység szenvedjen olykor, mint maga az „irodalmi egyesület“.

▲ fekete golyó.

Ugy látszik nekünk nem elég az a roppant szenzáció tömeg, amit a főváros szállít ide, nem elég a parlamenti hecc, akarom mondani a harc, a három évre elítelt ügyvéd, a há-

„Union Populaire“-ek alakjában találhatók fel, melynek 25 krajcár tagságdíj lefizetése után bárki tagja lehet; de ezek működése és rendeltetése már szelesebb körű a londoni „Library“-knál, amennyiben koncertek, szavaló-estélyek és közérdekű értekezletek tartását is szerepkörükbe vonják.

A londoni, illetve angol életnek egy igen jellemző vonása a vasárnap megünneplése. Semmi sem adhat talán jobb fogalmat Párizs és London lakói közti különbségről, mint egy vasárnap. Mily eltérés a két város képe közt e napon! Párizsban a vasárnap örömmel! Az utcák a színházba, és más szórakozásra induló közönség kacajától a szokottnál is vidorabbak; úgy látszik, mintha boldogboldogtalan e napon tombolna ki azt, mint egész heti munkája alatt elhallgatott! Valóban nem hiába vált szójárassá a „Vous n'aurez pas un bon dimanche“ kifejezés, melyet főképp a diákok használnak a durcásabb varróleányokkal szemben mintegy azoknak bosszantására.

S míg a „Ville-Lumière“-ben minden örvend és kacag e napon, addig a nagy Londonban minden hallgat és pihen s csak egy-egy hangszó szakítja felbe az ünneplés csendet — figyelmeztetvén a hívőket, hogy ne feledkezzenek meg e napon arról, ki mindeket teremtett s ki-

rom halálraítelt stb., nekünk lokális szenzációk is kellene. S Uram Isten, mi szállíthatna jobban lokális izgalmakat, mint a — Kaszinó.

Már tudniillik nem a sátoralja-ujhelyi, hanem a nagyimihályi s nem régen a homonnai kaszinó, ahonnan embereket golyóztak ki. Az ilyesmi mindig rettenetes izgatottságot kelt. Lázba hozza az egész közönséget. S a kalvária minden szenvedése nem ér fel avval a vesszőfutással, amit egy kis társadalom, egy kis kaszinó képes elszenvedetni a szerinte inkorrekt taggal.

Hát ne viselkedjék inkorrektul, ez rá a felelet. Nagyon helyes. De azért nem szükséges hajtóvadástot rendezni rá. Lehet a bojkottálásnak tapintatosabb útját is választani. Értésére lehet adni az illetőnek szépen, diszkrétan, hogy ebben a körben nem látják szívesen. De nagy, nyilvános apparátussal működő kigolyózások inscenizálása igazán elmaradhatna. Az ilyesmi már ugyanis csak legtöbbször a kaszinó némileg avult könyvtárában levő Montépin-féle regényekben fordul elő. Urak, urak, Amerikában már villanyos készülékkel, fájdalom nélkül végzik ki az embereket!

VÁRMEGYE ÉS VAROS

)(Az árvaszéki elnöki állás betöltése. Mint lapunk legutóbbi számában is jeleztük, *Nemthy József* árvasz. elnök nyugdíjaztatását kérte a vármegyétől. Kérvénye felett a decemberi közgyűlés fog dönteni, az állás betöltése pedig csak a tavaszi közgyűlés tárgysorozatába fog felvételni. Az üresedésbe jövő elnöki állásra pályázik *Pintér István* szerencsi főszolgabíró, ki tudvalevőleg, mint pontos és szorgalmas hivatalnok ez állásra rá is szolgált. Ez alkalomból *Pintér István* a következő körlevelet intézte a törvh. bizottsági tagokhoz: „Mélyen tisztelt Bizottsági tag ur! A nyugdíjazás folytán január 1-től megüresedő *arvaszéki elnöki* állásra pályázni óhajtok. Felkérem a mélyen tisztelt bizottsági tag urat, hogy e céltom elérésében támogatni és a jövő évi március havi közgyűlésen becses szavazatát reám adni méltóztassék. Szerencs, 1904. december hó. Tisztelettel: *Pintér István*, a szerencsi járás főszolgabírójá.

)(A sárospataki járás kiegészítése végett f. hó 12-én *Dókus Gyula* alispán értekezletet hívott egybe, melyen kimondatott, hogy az egész to-

nek mindeneket köszönhetik! S az angol nép nem is feledkezik meg erről, mert e napot tisztán Isten dicsőítésére és vallásos célokra szenteli, tartózkodván minden profán dologtól! Az előző estén a rengeteg tolemtől hullámzó kedves utcák e napon kihaltak. Az egész város azt a benyomást teszi az emberre, mintha minden pihenne és nyugodnék a nagy angol gépezetben! A szigorú „Factory-Law“ következtében a boltok zárva; a posta szolgálat felfüggesztve; sőt némely vonalon még a vasutak sem közlekednek az istentisztelet tartalma alatt. Alig jut ebédhez ugyszólván a tévelygő idegen e napon, a mennyiben a vendéglők, „barok“, kávéházak vagy egész nap zárva maradnak vagy csak bizonyos órákon nyitnak. — Friss kenyéret vagy süteményt aranyért sem lehet kapni, mert az imént említett „Dura Lex“ következtében a pékek a szombatól vasárnapra viradó éjjelen nem dolgozhatnak. Színházba menésről vagy más efféléiről szó sem lehet, mert színelőadások, football matchek vagy más sport játékok tartása tiltva van e napon. Sőt legtöbb középosztálybeli családban oly szigorúan ünneplik meg a vasárnapot, hogy valóban egész megütököznek azon, ha valaki himnusz vagy szent énekeken kívül más egyebet énekelne vagy zongoráznék.

(Folyt. köv.)

kaji járás érintetlen maradt, mert a tókaji járás azon esetben, ha abból községek a sárospataki járhoz csatoltatnának, nagyon kicsi lenne s a járás létalapja lenne veszélyeztetve.

)(A vármegyei hajduk új uniformisa a jövő évtől változást fog szenvedni. A köpenyeg ezentúl fehér színű lesz a szürke helyett, a kabát a zöld szín helyett kékszínű lesz, olyan kivarattal, mint a hajdu-örmesteré.

HIREK.

Az állami polgári leányiskola ügye.

Sátoraljaújhely, 1904. dec. 13.

Lapunknak egyik legközelebbi számában tüzetesen ismertettük azon szerződészerű kötelezettségeket, melyeket a város közönsége 4 évvel ezelőtt magára vállalt az állami polgári leányiskolával szemben, de melyeknek szűk anyagi viszonyainál fogva teljesen megfelelni nem tudott. Ugyanazon számban rámutattunk a tanügyi kormány azon kedvező ajánlatára is, amelylyel kimondta, hogy ő épít Sátoraljaújhelyen a polgári leányiskola számára egy minden tekintetben megfelelő új iskolaépületet s gondoskodni fog annak évenkénti fentartásáról is, ha a város az építkezés céljaira a sajátjából 20 ezer koronát felajánl s az új helyiségeket a szükséges butorokkal és taneszközökkel folytatólágon felszereli.

Az iskolák létesítése rendszerint a tanügyi kormány és községek kölcsönös hozzájárulásai alapján szokott megvalósulni.

Az építkezés ügye s annak felszerelése a december 9-én tartott városi közgyűlésen került újból napirendre.

Örömmel konstatáljuk ezuttal, hogy a város képviselőtestülete sok jóakarattal tárgyalta a leányiskola ügyét. *Hell Jenő* előadó felolvasván az iskolára vonatkozó összes iratokat, az ezt követő tárgyalás folyamán *Kincsesy Péter* iskolai gondnoknak mindenben világos és szakszerű felszólalása, továbbá *Meczner Gyula*, *Szöllőssy Arthur* és különösen *Nemethy Bertalan* részletes és tüzetesen tájékoztató hozzászólásai után a képviselőtestület egyhangulag névszerinti szavazással jóváhagyta az előterjesztett ajándékozás szerződést s a már megajánlott 20 ezer koronán kívül az építendő iskola helyiségeinek folytatólágon felszerelésére még 3000 koronát szavazott meg.

A város kulturális történetében nagy jelentőségű esemény a képviselőtestületnek ezen újabb áldozatkészsége, mert ezzel rövid időn belül lehetővé fogja tenni a polgári leányiskola állandó és a célnak mindenben megfelelő elhelyezését.

Hogy a tanügyi kormány kívánóságának mindenben megfelelhessünk, szükséges lesz még a fentebb vázolt határozatot a vármegye törvényhatóságával is jóváhagyatni. Hogy a megyénél akadály nem lesz, arról előre meglehetünk győződve, hiszen az új helyi állami polgári leányiskola nemcsak a város, de az egész vidék nevelését is szolgálja. Ha a város határozata még az ideai törvényhatósági közgyűlés napjáig beterjesztetik, ami nagyon is kívánatos, úgy nem lehet kétség az iránt, hogy a jövő év tavaszán az építkezéshez hozzáfognak. Ez esetben a következő tanév elején az iskola már új otthonában kezdené meg áldásos működését, amire a nevelés és oktatás szempontjából sürgős szükség volna.

Figyelemmel kísérjük az ügyek további fejlődését s reméljük, hogy hátráltató akadályok nem fognak fölmerülni, s rövid idő alatt teljesülni fog régi óhajtatunk az új iskolaépület felállítását illetőleg.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

—

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter *Tóth Károly* m. kir. pénzügyi segédtitkár a sátoraljaúj helyi pénzügyigazgatóságához m. kir. pénzügyi titkárrá nevezte ki. — *Wohl Sándor* homonnai adóhivatali gyakornokot pedig a nagykarolyi m. kir. adóhivatalhoz adóhivatali tisztte nevezte ki.

— **Immakulata-ünnepély.** A római katolikus egyház hívei világszerte hitbuzgó áhitattal ünnepték a Szűz Mária szeplőtlen fogantatásáról szóló dogma félszázados évfordulóját. Zempléni vármegyében is minden róm. kath. egyházközség vallásos ünnepé avatta ezt a jubiláris évfordulót. Újhelyben is folyó hó 11-én délután tartották meg a „Carolineum“ nőnevelő intézetben ezt az ünnepet a következő programmal: 1. Ave Mária. Énekeltek a polg. osztályok növendékei. 2. Az Immakulata. Felolvasta *Petsár Gyula* a Mária Kongregáció előke. 3. Schumann. Aufschuring. Zongorán játszotta: *Kulás Ella* és *Tóth Irén*. 4. Szűz Máriához. Hám Sándortól. Szavalta *Szombathy Aranka*. 5. Herz Variations Brillantes. Játszotta: *Lósz Janka* zongora tanítónő. 6. Félszázad határain. Ünnepi kép, két szakaszban. Az első szakasz a hitkikély kihirdetése előtt történik, a másik ötven évvel ezután. Személyek voltak: Az egyház védő angyala *Brenner Valéria*, Artatlanság védőangyala *Bauer Margit*, a Család védőangyala *Sirokovszky Emma*, a Társadalom védőangyala, *Bárczy Etelka*, a Magyarok védőangyala *Szitha Margit*. Azonkívül résztvettek az ünnepi képből a kis angyalok kara, kis gyermekek, kongreganisták és magyar bucsujárók. A két szakasz között *Lósz Janka* zongora tanítónő játszott ügyes zeneszámot.

— **Bubics Zsigmond koadjutora.** *Bubics Zsigmond* a kassai egyházmegye püspöke e napokban Budapestről Kasára érkezett. A püspök budapesti tartózkodása alkalmával arra kérte a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy tekintettel agg korára és megrongált egészségi állapotára, rendeljenek mellé koadjutort cum jure successione. Mint megbízható helyről értesülünk, a kormány *Bubics Zsigmond* kérését teljesíteni fogja, sőt a koadjutor személyében már megállapodás is történt, amelynyiben e díszes állásra *Fischer-Colbrie Agostont*, az esztergomi káptalan tagját és a bécsi Pazmanium kormányzóját jelölték.

— **Hivatali vizsgálat.** *Nemes Sándor* a gálszécsi járás főszolgabírójá *Féreghy Viktor* járási kir. számvevő segédkezdésével f. hó 2-án a vései körjegyzőség ügykezelését behatóan megvizsgálta, ugyszintén az anyakönyvvezetést is s a példás rend felett teljes elismerését nyilvánította.

— **A tüzoltó-egyesület választmánya** folyó hó 11-én délelőtt a tüzoltó őrtanyán gyűlést tartott, melyen új. *Meczner Gyula* főparancsnok elnökölt, aki ezuttal le is köszönt a tüzoltó-egyesületnél viselt tisztségeről. Lemondását *Székely Albert* egyesületi ügyész indítványára sajnálattal vették tudomásul és sikeres működésért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. — A jövő évi költségvetést a tüzoltó-választmány elfogadta és a város képviselőtestületének bemutatni elhatározta. — *Kincsesy Péter* v. l. tag indítványára kimondotta a tüzoltó-választmány, hogy a fizetési tüzoltók létszámának hatról tízre való fölemelése és még egy tüzorségnek lehetőleg a Barátszeren való felállítására iránt fognak a városhoz átírni, — továbbá előterjesztést tesznek az iránt is, hogy tüzeseteknél köteleztessenek a bérkocsi-tulajdonosok lovaiknak kifogására és víz hordására s a bérkocsi-tulajdonosok ezért — mint több vidéki városban szokás — díjazásban részesüljenek és pedig az a bérkocsi, aki az első hordó vízzel érkezik a tűz színhelyére 5 koronát, a második 3 koronát, a harmadik és

a következők 2—2 koronát kapjanak. — Míg a városi tűzjelző állomások és telefon létesítetik, addig a tűzoltó őrtanyának a városi majjossal való összeköttetését fogják a várostól kérni. — Új honvéd tűzoltó szakasz kivételére iránt a helybeli honvéd-állomásparancsnokságot megkeresték. — A tűzrendőri szabályrendelet kidolgozására Kincsesy Péter, dr. Székely Albert és Schön Miksa választmányi tagokat kérték föl. A közgyűlés idejéül december hó 18-át tűzték ki, amikor megválasztják az új főparancsnokot is. Ertesülésünk szerint a tűzoltó-egyesület tagjai a főparancsnokot illetőleg Juhász Jenő volt tűzoltó-főparancsnok személyében állapodtak meg, akinek egyhangú megválasztása biztosra vehető.

— A vízmű létesítésének kérdése egy hatalmas lépéssel előbbre haladt. A város képviselőtestülete ma délután Székely Elek polgármester elnöke alatt tartott rendkívüli közgyűlésen a vízmű létesítéséhez szükséges földterület megszerzése végett kiküldött bizottság jelentését tárgyalván, kimondta, hogy Dókus Ernőtől a vízmű létesítéséhez szükséges 12 kat. holdnyi területet 21120 korona vételárért (holdenként 9960 koronáért) megveszi, a szerződést eladóval megköti és újabb 30 napos közgyűlésre újból való tárgyalásra kitüzi.

— Válgunk el. Pikáns izü kis történetről suttognak egy szomszédos városban. Az asszonyka tüzes szemü szép is, fiatal is. A férj ifju ember, de vén ember. Az asszonyka esküvőre vágyott, de a férj aludni akart. Az asszony unta a magányt és talált az alvónál egy hibebarátot egy ugynevezett házibarátot. Most már nem vágyott a férje esküvőjére, inkább unszolta, hogy aludjék. A férj aludt, hanem mikor felébredt, keserves volt az ébredése, mert a felesége már túljárt a város határán. Az ifju ember, de vén ember beadta a válókeresetét a bírósághoz.

— Az újhelyi országos vásár. Az ugynevezett karácsonyi vásár december hó 19. és 20-án fog megtartani.

— Zemplénvármegye állategészségügye. Zemplénvármegyében a lép-fene: a nagymihályi és varannói; a ragadós száj- és körömfájás: a szerencsi; a sertésorbán: a bodrogközi, gálszécsi, nagymihályi, sátoraljai helyi és varannói; a sertésvész: a bodrogközi, homonnai, nagymihályi, szerencsi, tokaji és varannói járásokban van elterjedve.

— Munkásgyűlés. A sátoraljai helyi munkások f. évi december hó 11-én délután fél 4 órakor a „Magyar-Király” szálloda táncteremben ismét gyűlést tartottak. Ezuttal nem politikai dolgokról tanácskoztak, de a helybeli általános ipartestület és betegsegélyező pénztár működését vették bírálat alá. A gyűlésen Baticz Gyulán kívül még néhány munkás szólott a napirenden lévő tárgyhöz aztán a gyűlés minden esend- és rendezavarás nélkül feloszlott. A rendőrhatalóságot Móre Gyula helyettes rendőrkapitány képviselte.

— Eljegyzés. Fischer Ödön helybeli temetőfelügyelő leányával Margittal ma vált jegyet Balla János, a gróf Almásy garanyi uradalmának tisztartója.

— Talált férfi-hulla. Ma virradóra a Lyócsa-féle malom közelében egy elhagyatott, lakatlan szobában egy férfi-hullát találtak. Az esetről nyomban értesítették a rendőrséget, ahonnan dr. Stern Armin városi orvos ment ki a helyszínére. A rendőri nyomozás megállapította, hogy az illető férfi Volosin Mihály helybeli lakos, 45 éves napszámos, aki valószínűleg szívizélhűdés következtében még december hó 11-én halt el. Külsőszak nyomai nem voltak rajta láthatók. Hulláját a köztemető halottas házába szállították,

— Halálozás. Lukács József, a helybeli főgimnázium VII. osztályának tanulója folyó hó 11-én agylob következtében 17 éves korában Sátoraljai helyben elhunyt. Lukács József nagykászmeri tanító fiát gyászolja az elhunytban.

— Leforrázott gyermek. A szülői gondatlanságnak esett áldozatául folyó hó 12-én egy 4 éves gyermek. Róth Herman helybeli szabómester Manó nevű kis fia, mialatt szülei hazulról távol voltak, magára rántott egy nagy fazék forró lugot. A lug a magával tehetetlen kis fiu ruhájára és testére ömlött s annyira leforrázta, hogy a gyermek iszonyu kínok között kiszennvedett. Hulláját tegnap boncolták föl. A szülők ellen, akiket ez a nagy csapás ért, gondatlanságából eredő halált okozó súlyos testi sértés miatt megindítják az eljárást.

— Vásár változás. Tállya nagyközségben a folyó évi október 19-ére esett, de elmaradt országos vásár helyett folyó évi december 22-én pótvásár tartatik.

— Cimbalmok. Schunda Vencel József es. és kir. hangszergyáros hírneves gyártmányaiból állandó bizományi rakatár van Werner Sárka okl. cimbalom-tanárnő cimbalom-magániskolájában, Sátoraljai helyben.

Legujabb.

az országgyűlés megnyitása.

— Tudósítónk távirati jelentései. —

Feladatott Budapest, dec 13.
Érk. d. u. 1 ó. 30 p

A képviselőházban mai megnyitói ülésen hallatlan botrányok történtek. A gyűlést a mai délutáni órákig megnyitni sem lehetett. Az egyesült ellenzék a darabantokat kiverte a képviselőházból. A padokat a képviselők összetörték. Az általános dulakodásban többen megsérültek. Az elnöki emelvényhez vezető út el van zárva

Az egyesült ellenzék folyton a Kossuth nótát éneklé s a gyűlés hangulata forradalmi jellegű. Mindezideig lehetetlenség volt az ülést megnyitni az óriási zajban.

Miniszterelnököt és a kormány tagjait nem bántalmazták.

Érk. d. u. 4. ó. 30 p.

Az egyesült ellenzék 110 tagja ma reggel 10 órakor Apponyi Albert és gróf Zichy Jenő vezetése mellett egy csoportban vonult a képviselőházba. A főbejárat előtt egy rendőrtisztviselő utját állta a képviselőknek s kérte, hogy egyenként vonuljanak be a házba.

Zboray, Nósz és Ugron erre megtámadták a rendőrtisztviselőt. Rakóvszky rá akart löni, de lefogták. Azután a bevonult képviselők az elnöki emelvényt lerombolták, az összes irományokat összetépték.

Az ülést megtartani nem lehetett. Az izgatottság folyvást nő.

Érk. d. u. 4 ó. 40 p.

Tudósítónk táviratozza, hogy a képviselőházban történt hallat-

latlan botrányok miatt a fővárosban az izgatottság mindinkább fokozott mérveket ölt.

Az éj folyamán nagyobb arányu tüntetésektől tartanak.

SZÍNHÁZ.

** A sátoraljai helyi színház f. hó 15-én — mint azt a Zemplén már jelezte — be fog népesülni Komjáthy János színigazgatónak művészgárdájával, mely f. hó 15-ikétől 19-ikéig terjedőleg öt estén át fogja közönségünket szórakoztatni. Ezen öt előadásal fog megkezdődni a részleges téli szezon, melyben kizárólag színművek és vígjátékok kerülnek színre a következő sorrendben: december 15-én, esütőtökön: „Kis pajtás”. Vigjáték 4 felvonásban. December 16-án, pénteken: „Tetemre hívás”. Színmű 4 felvonásban. December 17-én, szombaton: „Miss Hobbs”. Vigjáték 3 felvonásban. December 18-án, vasárnap: „Radnóthiné”. Színmű 3 felvonásban. December 19-én, hétfőn: „Válás után”. Bohózat 3 felvonásban. A bérlet gyűjtést Friss Heiman ur ezközi. Jegyek az előadásokra válthatók szerdán d. e. 10 óratól kezdve a színházi pénztárnál.

IRODALOM.

A „Zenélő-Magyarország” zongora és hegedű zeneműfolyóirat most megjelent XI. évfolyam 25. füzeté a következő szép zenemű újdonságokat közli: I. Lengyel Miska „Orgonafa virágzik a kert alatt”, II. Ivánfi Iván „Édes anyám mondja meg a galambomnak helyetted”, (Baka nótá) Két szép nagy dal. III. Huber Sándor „Cabaret” francia négyes, a legujabb kuplék és chansonok újdonságaiból összeállítva. — IV. Heidlberg Albert „Valse mignone” salon darab. — Ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zenemű folyóirat minden egyes füzeté. Előfizetési ára, egész évre (24 füzetre) 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre (6 füzetre) 3 korona. Egyes szám 60 fillér. Előfizetni a most folyó IV. évfolyamra, valamint az előző évfolyamokra is, a „Zenélő Magyarország” Klökner Ede zeneműkiadó-hivatalában Budapest VIII. József-körút 24/II., hol egyuttal minden nyomtatásban megjelent zenemű, a legolcsóbban megszerezhető.

Három lap. Beköszöntöttek a hosszú téli esték és ilyenkor életszükségletünk az olvasás. Három lapja van a magyar közönségnek, amelyek egy magyar házból sem hiányozhatnak: Herezeg Ferencz lapja az Új Idők a felnőtteket szórakoztatja gazdag szépirodalmi tartalmával, amelyet a legkiválóbb magyar írók írnak, számos művészi és aktuális képével pedig hű tükre a hét közérdekű eseményeinek. Tutsek Anna képes hetilapja a Magyar Lányok fiatal lányainknak vált kedves, pótolhatatlan barátjává. A szülők minden aggodalom nélkül adhatják lányaik kezébe, mert belőle nem a szentimentalizmus bágyadt holdsugára, hanem a költészet tiszta napfénye ragyog a magyar leányvilágra vonzóan, megkapóan, éltető erővel és melegséggel. A harmadik Pósa Lajos lapja, Az En Ujságom a gyermekvilágé. Tele dallal, tele képpel, telis-tele szép mesékkel köszönt be hétről-hétre olvasóihoz. Ha a meséket, verseket elolvasták, jut még az egész hétre való tréfa, adoma, játék rejtvény, szindarab, köszöntő és sok-sok kép. Az En ujságom előfizetési ára negyedévre 2 kor., Magyar Lányok-é 3 kor., az Új Idők-é 4 kor. Mutatványszámot

ingyen küld a kiadóhivatal. Budapest VI., Andrássy-ut 10. szám.

TANÜGY.

— Iskola felszentelés Haburán! A haburái három tanterőre berendezett állami elemi iskola egyházi megáldása, a gondnokság megalakulása s az iskola ünnepélyes megnyitása december hó 4-én ment végbe. Reggel 9 órakor az iskolás gyermekek, a két tanító és egy tanítónő vezetésével, gondnokság tagjai Haraszthy Miklós járási főszolgabíró gondnoksági elnökkel az élen bevonult a görögsertartásu katolikusoknak — a hívek sokassága által teljesen benépesült — templomába, hol ifj. Homicskó Pál, lelkész szent misét mondott. Ennek befejeztével templomi zászlók elővittele mellett a hívők sokaságával a gondnokság és az iskolás gyermekek bevonultak, a teljes egyházi ornátusban ténykedő lelkéssel az iskola épületében, hol a lelkész magyar nyelven végezte a felszentelés szertartását, melynek legkimagaslóbb mozzanata volt az, mikor a három tanterő az iskola egyik termében letérdepelve hivatásának teljesítésére külön is részesített az egyház megáldásában. Majd a felszentelést teljesítő lelkész hazafias érzelmektől áthatott, lelkes beszéddel köszönetét fejezte ki a kormánynak, a vármegyének, a tanfelügyelőnek, a járás főszolgabírájának, hogy ezen építési arányaiban is nagyszabásu és itt felette nemes hivatásu épületet létre hozták ezen határszéli, szláv községben s haza, az emberiség és a nemzeti közművelődés javára, a magyarosodás terjesztésére, majd szívére kötötte a tanítóknak, hogy itt kettőzött erővel igyekezzenek a hazának, az egyháznak, és a társadalomnak hasznos polgárokat nevelni. — Haraszthy Miklós gondnoksági elnök úgy a maga, mint a gondnokság s az ünneplő közönség nevében hálás köszönetét nyilvánította az iskola megáldását teljesítő lelkésznek fáradságáért, hazafias, nemes érzelmektől áthatott épületes szavaiért. Kérte a lelkészt ezen iskolának további támogatására oly nagy szeretettel és buzgalommal, mint a milyet tanúsított annak felavatása alkalmával, majd buzdította a tantestületet kötelességének hűségese, odadó teljesítésére, lelkére kötvén különösen azt, hogy ezen vallásra görögsertartásu, de értelemre magyar katolikus hitközség minden egyházi ünnepet tartson meg, annak minden szertartásaiban az iskolás gyermekekkel testületileg vegyen részt, hogy ezzel is a hazáért lelkesedő, hitbuzgó és valláserkölcös nemzedéket neveljen. Majd a népek anyanyelvén is elmondotta az iskola nemes hivatását. Az ünnepély befejeztével a gondnokság megalakult; a gondnoksági tagok az esküt letették; majd az iskola költségvetését s egyéb szükségleteit állapították meg. Az ünnepély után a tantestület s a Mezőlaborczeről is megjelent értelmiség a vendégszerető lelkésznek voltak ebédre szívesen látott vendégei. Az iskola felépítése Turkinyák Sándor állami tanítónak, mint vállalkozónak az érdeme, ki anyagi károsodása mellett építhetett fel csak ily nagyszabásu, szép épületet.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Fizetéseképtelenségek. Altmann Samu sátoraljai helyi ruhakereskedő, kinek üzlete több mint 10 éves, fizetési kötelezettségeinek nem tesz eleget. Passzívái 24,000 k.-ra ragnak. — Goldb Fanny gálszécsi kézműáru-kereskedő, fizetéseképtelenséget jelentett és üzletének 11 éves fenállása alatt tanúsított lelkiismeretes vezetésére hivatkozva, 48%-os kiegyezési ajánlatának elfogadására kérte hitelezőit.

Kiadótulajdonos: Éhlert Gyula.

